



Agencija za trg
vrednostnih papirjev

Vprašanja in odgovori na temo MiFID II/MiFIR

MESTA TRGOVANJA

Opozorilo:

Ker Agencija za trg vrednostnih papirjev v odgovorih na vprašanja tolmači evropske predpise opozarjamo, da se lahko izraženo mnenje v odgovorih na vprašanja spremeni zaradi drugačnih pojasnil pristojnih evropskih institucij. Agencija za trg vrednostnih papirjev odgovarja le na konkretna vprašanja, vezana na obveznosti subjektov po MiFIR in MiFID II, in ne pojasnjuje oziroma odgovarja na vprašanja, vezana na razlike oziroma primerjavo med obstoječimi predpisi (ZTFI, MiFID) ter MiFIR in MiFID II

Kazalo

Vprašanje 1 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	3
Vprašanje 2 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	3
Vprašanje 3 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	3
Vprašanje 4 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	4
Vprašanje 5 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	4
Vprašanje 6 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	5
Vprašanje 7 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	5
Vprašanje 8 (Zadnja posodobitev 9.11.2017).....	6
Vprašanje 9 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	6
Vprašanje 10 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	7
Vprašanje 11 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	7
Vprašanje 12 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	7
Vprašanje 13 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	8
Vprašanje 14 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	8
Vprašanje 15 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	9
Vprašanje 16 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	9
Vprašanje 17 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	9
Vprašanje 18 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	10
Vprašanje 19 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	11
Vprašanje 20 (Zadnja posodobitev 27.10.2017).....	11
Vprašanje 21 (Zadnja posodobitev 22.12.2017).....	11
Vprašanje 22 (Zadnja posodobitev 22.12.2017).....	12
Vprašanje 23 (Zadnja posodobitev 22.12.2017).....	12
Vprašanje 24 (Zadnja posodobitev 21.3.2018).....	12
Pojasnilo v zvezi z zagotavljanjem podatkov o trgovanju	13
Pojasnilo v zvezi s preverjanjem LEI kod izdajatelja.....	13
Pojasnilo v zvezi z rešitvami pri posameznih poljih	14
Pojasnilo v zvezi z rešitvami pri posameznih poljih	14
Pojasnilo v zvezi z rešitvami pri posameznih poljih	14
Pojasnilo v zvezi z rešitvami pri posameznih poljih	15

Vprašanje 1 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Kdaj lahko mesto trgovanja pričakuje formalno odobritev Agencije za opustitev transparentnosti pred trgovanjem za naročila, ki so:

- velika v primerjavi z običajno tržno vrednostjo („naročila za svežnje“)
- v sistemu za upravljanje naročil mesta trgovanja do njihovega razkritja (»naročila s skrito količino“ in „stop naročila“)?

Odgovor 1

Skladno z Uredbo (EU) 600/2014 in 67 členom Direktive 2014/65/EU mora posamezna država članica najprej imenovati pristojni organ (ali več njih) za izvajanje določb prej navedene uredbe in direktive. Agencija podaja odgovor v zvezi s tem vprašanjem na podlagi predpostavke, da bo sama imenovana za pristojni organ za izvajanje določb iz Uredbe (EU) 600/2014. Agencija mora pred odobritvijo opustitve transparentnosti sprožiti postopek pri ESMA in formalno lahko izda odobritev šele po končanem postopku pri ESMA. Glede na pričakovano dinamiko teh procesov bo Agencija formalno odobritev izdala takoj po njenem imenovanju za pristojni organ za izvajanje Uredbe (EU) 600/2014 ter po prejemu pozitivnega mnenja s strani ESMA.

Vprašanje 2 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Ali je potrebna ponovna vloga za opustitev v primeru, če v prihodnosti spremenimo samo v vlogi predvideno minimalno vrednost poslov s svežnji (vrednost bi še vedno bila skladna z določili Uredbe 2017/583 in Uredbe 2017/587)?

Odgovor 2

Skladno z odgovorom 3¹, ki ga je ESMA pripravila v svojih odgovorih na vprašanja glede MiFIDII/MiFIR, v takšnih primerih ne bi bilo potrebno podati nove vloge. Odgovor ESMA se sicer nanaša na preverjanje opustitev, ki so bile dane na podlagi MiFID I, a menimo, da gre enak pristop zasledovati tudi za opustitve po MiFID II. Vsekakor pa bo o tem moralo mesto trgovanja najprej obvestiti Agencijo, ki bo odločala o nadaljnji poti spremembe opustitev.

Vprašanje 3 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Direktiva MiFID II v točki (b) drugega odstavka 48. člena določa, da morajo regulirani trgi imeti sheme, ki zagotavljajo, da je zadostno število investicijskih podjetij udeleženih v sporazumih za vzdrževanje trga,..., kadar je takšna zahteva ustrezna glede na naravo in obseg trgovanja na tem reguliranem trgu.

Kako se presoja narava in obseg trgovanja in člena 48(2)?

Odgovor 3

Osnovni namen sistema, ki omogoča nastop vzdrževalcev trga je zagotavljanje redne in stalne likvidnosti na reguliranem trgu. V odvisnosti od reguliranega trga, števila investicijskih podjetij, ki imajo z reguliranim trgom podpisan sporazum o zagotavljanju vzdrževanja trga v zvezi z

¹ Dosegljivo na spletni strani ESMA: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-872942901-35_qas_transparency_issues.pdf, stran 28

enim ali več finančnimi instrumenti ter vrsto teh finančnih instrumentov, je potrebno presojati tudi ali je število investicijskih podjetij, ki nastopajo kot vzdrževalci trga na reguliranem trgu zadostno. Na podlagi sposobnosti investicijskega podjetja (ali več njih), spodbud, ki bi jih ta bila deležna pri izvajanju strategije vzdrževanja trga ter na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga upravljalec reguliranega trga, mora slednji sam presoditi ali je objavljane zavezujočih ponudb investicijskih podjetij, ki bi bili del sheme zagotavljanja vzdrževanja likvidnosti, izvedeno po konkurenčnih cenah in v primernem obsegu.

Za namene določanja narave in obsega trgovanja lahko upravljalec reguliranega trga upošteva tako podatke, ki mu jih v zvezi s strategijo vzdrževanja trga z namenom sklenitve sporazuma posreduje investicijsko podjetje, kot tudi druge podatke, s katerimi razpolaga upravljalec reguliranega trga. Dodatne obveznosti morata investicijsko podjetje in upravljalec reguliranega trga določiti v sporazumu o vzdrževanju trga ter pri tem upoštevati tudi določbe Delegirane uredbe 2017/578².

Vprašanje 4 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

V povezavi s petim odstavkom 48. člena MiFID II sprašujemo, ali bo v uporabi še vedno obstoječi način obveščanja ATVP glede ustavitve, umikov in sprostitev FI (na e-naslov: mifid.suspension@atvp.si)?

Ali ustavitve, umikov in sprostitev FI mesto trgovanja neposredno ne poroča ESMI?

Odgovor 4

Zaradi novih zahtev glede poročanja o začasnih zaustavitvah/umikih finančnih instrumentov iz mest trgovanja po Direktivi 2014/65/EU je ESMA trenutno v fazi testiranja poročevalskega sistema, ki se uporablja med nadzornimi organi držav članic in ESMA. V skladu s funkcionalno specifikacijo tega sistema bo ESMA pripravila tudi dopolnjen Protokol o izmenjavi podatkov, ki bo predvidoma vključeval tudi procese in postopke (vključno z obličnostjo) za izmenjavo podatkov o začasnih zaustavitvah/umikih finančnih instrumentov med nadzornimi organi držav članic in mesti trgovanja. Ob sprejemu in objavi prenovljenega protokola bo Agencija mesto trgovanja pravočasno obvestila, do takrat pa je v uporabi obstoječi način poročanja (in javnega obveščanja).

Vprašanje 5 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

33. člen Direktive 2014/65/EU določa, da lahko upravljalec MTF pri svojem pristojnem organu vloži vlogo za registracijo MTF kot zagonskega trga MSP. V zvezi s tem nas zanima:

- a) Ali se lahko v zagonski trg MSP preoblikuje obstoječi trg SI Enter?
- b) Ali je možno kot zagonski trg MSP opredeliti samo en segment na trenutnem trgu SI Enter (npr. obstoječi segment „ENTER Advance“) ali mora biti kot zagonski trg MSP opredeljen celoten trg z ločeno MIC kodo?

² Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/578 z dne 13. junija 2016 o dopolnitvi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta o trgih finančnih instrumentov v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo zahteve za sporazume o vzdrževanju trga in sheme za vzdrževanje trga

Odgovor 5

K a)

Da, če izpolnjuje vse pogoje iz 33. člena Direktive 2014/65/EU.

K b)

Direktiva 2014/65/EU opredeljuje, da se kot MSP lahko registrira MTF. Drugih ustreznih razlag omenjena direktiva ne daje. Na podlagi ISO standarda glede MIC kode (ISO 10383) pa bi lahko sklepali, da je lahko le en segment MTF registriran kot MSP. Pri tem bi moral imeti ta segment svojo (Segment) MIC kodo, lahko pa bi imel enako Operativno (Operating) MIC kodo, kot jo ima MTF. Ker pa je MIC koda MTF oblikovana kot segment reguliranega trga (in ima zato oblikovano Segment MIC kodo), trg MSP, ki bi bil organiziran kot segment MTF, po našem mnenju ne bi mogel pridobiti segment MIC kode MTF-a pač pa zgolj segment MIC kodo reguliranega trga.

Vprašanje 6 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Na podlagi 32. člena MiFID II države članice zahtevajo, da investicijsko podjetje ali upravljavec trga, ki upravlja MTF ali OTF, ki začasno ustavi trgovanje s finančnim instrumentom ali ga umakne iz trgovanja, tudi začasno ustavi trgovanje ali umakne iz trgovanja izvedene finančne instrumente iz točk (4) do (10) oddelka C Priloge I, ki se nanašajo ali sklicujejo na ta finančni instrument, kadar je to potrebno za podporo ciljem začasne ustavitve ali umika osnovnega finančnega instrumenta. Investicijsko podjetje ali upravljavec trga, ki upravlja MTF ali OTF, odločitev o začasni ustavitvi ali umiku finančnega instrumenta in vseh povezanih izvedenih finančnih instrumentov ter ustrezne odločitve sporoči svojemu pristojnemu organu.

Na kakšen način bo potekalo poročanje o ustavitvah, umikih in sprostitvah finančnih instrumentov? Preko obstoječega načina obveščanja ATVP na e-naslov: mifid.suspension@atvp.si?

Ali ustavitve, umikov in sprostitve FI mesto trgovanja neposredno ne poroča ESMA?

Odgovor 6

Zaradi novih zahtev glede poročanja o začasnih zaustavitvah/umikih finančnih instrumentov iz mest trgovanja po Direktivi 2014/65/EU je ESMA trenutno v fazi testiranja poročevalskega sistema, ki se uporablja med nadzornimi organi držav članic in ESMA. V skladu s funkcionalno specifikacijo tega sistema bo ESMA pripravila tudi dopolnjen Protokol o izmenjavi podatkov, ki bo predvidoma vključeval tudi procese in postopke (vključno z obličnostjo) za izmenjavo podatkov o začasnih zaustavitvah/umikih finančnih instrumentov med nadzornimi organi držav članic in mesti trgovanja. Ob sprejemu in objavi prenovljenega protokola bo Agencija mesto trgovanja pravočasno obvestila, do takrat pa je v uporabi obstoječi način poročanja. Večjih sprememb v zvezi s samim postopkom poročanja na tem področju Agencija ne pričakuje.

Vprašanje 7 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Vezano na poročanje po Delegirani uredbi (EU) 2017/587 in Delegirani uredbi (EU) 2017/583 nas zanima, kjer se nahaja pravna podlaga za dnevno poročanje rednih kvantitativnih podatkov (tako za lastniške kot za dolžniške FI), ki ga predvideva dokument »FIRDS transparency reporting instructions – ESMA – Europa EU z dne 26.10.2016«?

Ali je potrebno kakršno koli dodatno poročanje ATVP?

Odgovor 7

Navodilo za poročanje ESMA v zvezi z zahtevami glede transparentnosti za lastniške in nelastniške finančne instrumente³ določa tehnične rešitve za poročanje referenčnih in kvantitativnih podatkov za prej navedene tipe finančnih instrumentov, skupaj z rešitvami glede izračunov v zvezi s transparentnostjo teh finančnih instrumentov. Z namenom zagotovitve konsistentnosti in kvalitete vseh zbranih podatkov, enotne obdelave in izračunov v zvezi z zahtevami glede transparentnosti in objave informacij v zvezi s tem, se je velika večina držav članic EU (med njimi tudi Slovenija) odločila, da zahteve iz Uredbe (EU) 600/2014 v zvezi s temi izračuni prenese na ESMA. Podlaga za navedeno je bilateralno sklenjen sporazum o delegiranju nekaterih pristojnosti in nalog na ESMA, sklenjen na podlagi prvega odstavka 28. člena Uredbe (EU) 1095/2010⁴, na podlagi katerega zavezanca za poročanje (med drugim tudi mesta trgovanja) referenčne podatke ter kvalitativne podatke glede transparentnosti posredujejo neposredno ESMA (in ne pristojnim nadzornim organom, kot je to predvideno v Delegirani uredbi 2017/587 oziroma Delegirani uredbi 2017/583). Dodatno poročanje Agenciji v zvezi z referenčnimi podatki in kvantitativnimi podatki glede transparentnosti tako zaenkrat ni predvideno.

Vprašanje 8 (Zadnja posodobitev 9.11.2017)

Skladno z 12. členom Delegirane uredbe (EU) 2017/587 upravljalci trga in investicijska podjetja, ki upravljajo mesto trgovanja, ter investicijska podjetja, ki trgujejo zunaj pravil mesta trgovanja, objavijo podrobnosti vsakega posla, pri čemer uporabljajo referenčne tabele 2, 3 in 4 Priloge I. Skladno s 7. členom Delegirane uredbe (EU) 2017/583 pa upravljalci trga, ki upravljajo mesto trgovanja, s sklicem na vsak posel objavijo podatke iz tabel 1 in 2 Priloge II in uporabljajo posamezne relevantne oznake iz tabele 3 Priloge II.

Kakšna je pravilna oznaka post-trade flaga za posle s svežnji („BLOCK“, „LRGS“, brez oznake)?

Odgovor 8

Za posle s svežnji, za katere velja izjema od objave skladno s členom 4(1)(c) Uredbe (EU) 600/2014 (pre-trade transparency waiver) oziroma členom 7 Delegirane uredbe 2017/587, ni pa zahtevan ali odobren odlog objave skladno s členom 7(1) Uredbe (EU) 600/2014 oziroma členom 15 Delegirane uredbe 2017/587, se oznaka o lastnosti posla (flag) ne vpiše in je tak posel torej brez oznake, saj se posel po sklenitvi takoj objavi.

Vprašanje 9 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Vezano na poročanje po prvem in tretjem odstavku 17. člena Delegirane uredbe (EU) 2017/587 bo ESMA v imenu Agencije opravljala izračune iz člena 17(1). Bo ESMA izvajala tudi posodabljanje podatkov iz člena 17(3)?

Med ESMA in mestom trgovanja ni predvidena uvedba komunikacijskega protokola. Kako je lahko mesto trgovanja obveščeno o primerih, ko so podatki za določen FI na spletnih straneh ESMA posodobljeni?

³ Dokument dostopen na: <https://www.esma.europa.eu/document/firds-transparency-reporting-instructions>

⁴ Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES

Odgovor 9

Enako kot za primarno zbiranje podatkov, izvedbo izračunov in objavo podatkov iz prvega odstavka 17. člena Delegirane uredbe 2017/587, velja tudi za posodobitve teh podatkov. ESMA na podlagi bilateralno sklenjenega sporazuma z Agencijo o delegiranju nekaterih pristojnosti in nalog neposredno od mesta trgovanja prejema referenčne podatke in kvantitativne podatke o posameznih finančnih instrumentih, na podlagi katerih se izvajajo izračuni in objave (tudi posodobljenih) podatkov v zvezi s transparentnostjo.

Ne glede na to, da skladno s poročevalskimi navodili ESMA, posebna uvedba komunikacijskega protokola med ESMA in mestom trgovanja ni predvidena, pa bo ESMA na svojih spletnih straneh podatke v zvezi z opravljenimi izračuni predvidoma objavljala v strojno berljivi obliki, ki bo hkrati tudi na voljo za prenos. Naloga upravljalca mesta trgovanja pa je, da objavo teh podatkov redno spremlja ter jih po potrebi prenaša/uvaža v svoje zaledne sisteme.

Vprašanje 10 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Vežano na poročanje po prvem in tretjem odstavku 5. člena Delegirane uredbe (EU) 2017/567 nas zanima, ali je to poročanje celovito pokrito v okviru poročanja za transparentnost?

Ali je potrebno kakršno koli dodatno poročanje Agenciji?

Odgovor 10

Mesto trgovanja podatke iz Delegirane uredbe 2017/567 poroča neposredno ESMA, navedeno poročanje pa je zajeto v okviru zahtev po transparentnosti, skladno z zahtevami projekta FIRDS. Dodatno poročanje Agenciji v zvezi s tem tako zaenkrat ni predvideno.

Vprašanje 11 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Delegirana uredba 2017/567 v 1. členu določa, da če se za manj kot pet delnic, s katerimi se trguje na mestih trgovanja države članice in ki so prvič uvrščene v trgovanje v zadevni državi članici, šteje, da imajo likvidni trg v skladu z odstavkom 1, lahko pristojni organ zadevne države članice eno ali več delnic, ki so bile prvič uvrščene v trgovanje na zadevnih mestih trgovanja določi kot delnice, za katere se šteje, da imajo likvidni trg, če je delnic, ki so bile prvič uvrščene v trgovanje v zadevni državi članici in za katere se šteje, da imajo likvidni trg, skupno največ pet.

V primeru, da nobena delnica ne izpolnjuje pogojev, kdo določi 5 likvidnih delnic, ATVP ali ESMA?

Namerava ATVP izkoriščati možnost opredelitve 5 likvidnih instrumentov v prihodnje?

Odgovor 11

Pristojnost določitve največ petih likvidnih delnic ostaja na pristojnem organu zadevne države članice, torej v danem primeru likvidne delnice določa Agencija. Slednja namerava tudi v prihodnje izkoriščati možnost, dano z Delegirano uredbo 2017/567.

Vprašanje 12 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Delegirana uredba 2017/585 v 1. členu določa, da mesta trgovanja in sistematični internalizatorji zagotovijo pristojnim organom vse podrobnosti referenčnih podatkov o finančnih

instrumentih (v nadaljnjem besedilu: referenčni podatki), ki so navedeni v razpredelnici 3 Priloge in se nanašajo na zadevni finančni instrument. Vse podrobnosti se predložijo v skladu s standardi in oblikami iz razpredelnice 3 Priloge v elektronski in strojno berljivi obliki ter na splošni XML predlogi v skladu z metodologijo ISO 20022.

Kje se nahaja pravna podlaga za letno poročanje podatkov o netrgovalnih dnevih, ki ga predvideva dokument »FIRDS reference data reporting instructions – ESMA – Europa EU« z dne 26. 10. 2016?

Bo to poročanje nadomestilo obstoječe numerično poročanje preko sistema NRS?

Odgovor 12

Poročanje podatkov o netrgovalnih dnevih predstavlja del ureditve iz drugega odstavka 27. člena Uredbe (EU) 600/2014, s katerimi pristojni organi oziroma ESMA zagotovijo, da kakovost prejetih referenčnih podatkov o posameznem finančnem instrumentu ustreza namenu poročanja o poslih v skladu s 26. členom navedene uredbe. Ne glede na to, da poročanje netrgovalnih dni ni natančneje predpisano v Delegirani uredbi 2017/585, pa so bili s strani ESMA v ta namen pripravljene dokumenti v zvezi s poročanjem, ki jih mesta trgovanja, sistematični internalizatorji ter pristojni organi (kjer je to primerno) morajo upoštevati.

Navedeno poročanje o referenčnih podatkih o finančnih instrumentih, skupaj z informacijami o netrgovalnih dnevih nadomeščaj trenutno poročanje, ki ga upravljalec mesta trgovanja izvaja preko nacionalnega sistema Agencije za poročanje – NRS.

Vprašanje 13 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Delegirana uredba (EU) 2017/575 v prvem odstavku 3. člena določa, da mesta trgovanja in sistematični internalizatorji objavijo za vsak segment trga, ki ga upravljajo, in za vsak finančni instrument, za katerega velja obveznost trgovanja iz členov 23 in 28 Uredbe (EU) št. 600/2014, podatke o vrsti mesta izvrševanja v skladu s tretjim pododstavkom. Mesta izvrševanja objavijo za vsak segment trga, ki ga upravljajo, in za vsak finančni instrument, za katerega ne velja obveznost trgovanja iz členov 23 in 28 Uredbe (EU) št. 600/2014, podatke o vrsti mesta izvrševanja v skladu s tretjim pododstavkom. Objavijo se podatki v obliki, ki je navedena v preglednici 1 Priloge Delegirane uredbe 2017/575.

Tehnična rešitev za objavo teh podatkov še ni v fazi razvoja, saj se poročanje začne šele dne 1. 7. 2018?

Odgovor 13

Agencija odgovarja, da se na podlagi 11. člena Delegirane uredbe 2017/575 podatki iz te uredbe objavljajo četrtletno in najpozneje tri mesece po koncu vsakega četrtletja, kar pomeni da se podatke za obdobje od 1. januarja do 31. marca poroča najkasneje do 30. junija. Tako bo po novi ureditvi prvič potrebno poročati do 30. junija 2018.

Vprašanje 14 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Delegirana uredba (EU) 2017/584 v 1. členu določa podrobna pravila glede organizacijskih zahtev za sisteme mest trgovanja, ki dovoljujejo ali omogočajo algoritemsko trgovanje, v zvezi z njihovo odpornostjo in zmogljivostjo, glede zahtev za mesta trgovanja, da zagotovijo ustrezno preizkušanje algoritmov, in glede zahtev za kontrole v zvezi z neposrednim elektronskim

dostopom v skladu s členom 48(12)(a), (b) in (g) Direktive 2014/65/EU. Za namene te uredbe velja, da mesto trgovanja dovoljuje ali omogoča algoritemsko trgovanje, kadar sta oddaja in usklajevanje naročil omogočena z elektronskimi sredstvi. Za namene te uredbe vsaka ureditev ali sistem, ki dovoljuje ali omogoča algoritemsko trgovanje, velja za „sistem za algoritemsko trgovanje“.

Ali so obveznosti iz te uredbe relevantne za mesta trgovanja v vsakem primeru, ali samo v primeru, ko na mestu trgovanja dejansko poteka algoritemsko trgovanje s strani članov?

Odgovor 14

Obveznosti iz Delegirane uredbe 2017/584 so za mesto trgovanja relevantne od trenutka, ko ta s svojimi pravili in sistemi dovoli oziroma omogoči algoritemsko trgovanje in je neodvisno od tega koliko članov (če sploh) takšen način trgovanja dejansko uporablja.

Vprašanje 15 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Delegirana uredba (EU) 2017/584 v prvem odstavku 7. člena določa, da mesta trgovanja določijo pogoje za uporabo svojih sistemov za elektronsko predložitev podatkov s strani članov. Navedeni pogoji se določijo ob upoštevanju modela trgovanja mesta trgovanja in zajemajo vsaj elemente, ki so tam določeni.

Ali je pogoje za uporabo svojih sistemov za elektronsko predložitev podatkov s strani članov potrebno določiti vsem članom, ali samo tistim članom, ki uporabljajo algoritemsko trgovanje?

Odgovor 15

Pogoje je potrebno določiti ob upoštevanju modela trgovanja mesta trgovanja. Navedeno pomeni, da lahko mesto trgovanja svojim članom oziroma udeležencem omeji ali onemogoči algoritemsko trgovanje (z ustreznim dogovorom med članom in mestom trgovanja ali pravili mesta trgovanja) in zato mestu trgovanja ni potrebno zagotavljati posebnih pogojev, ki veljajo v primeru, da je algoritemsko trgovanje dejansko dovoljeno oziroma se ta izvaja. Ne glede na navedeno, morajo biti vsi pogoji za uporabo trgovalnih sistemov mest trgovanja pregledni, jasni in nediskriminatorni.

Vprašanje 16 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Delegirana uredba (EU) 2017/584 v drugem in tretjem odstavku 7. člena določata, da mesta trgovanja izvedejo oceno potrebne skrbnosti svojih potencialnih članov glede na pogoje iz odstavka 1 in določijo postopke za takšno oceno ter 1x letno na podlagi tveganj ocenijo, kako njihovi člani izpolnjujejo pogoje iz odstavka 1, ter preverijo, ali so njihovi člani še vedno registrirani kot investicijska podjetja.

Ali je pregled potreben za vse člane, ali samo za tiste, ki uporabljajo algoritemsko trgovanje?

Odgovor 16

Pregled iz drugega in tretjega odstavka Uredbe 2017/584 je potreben za vse člane.

Vprašanje 17 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Prvi in šesti odstavek 9. člena Delegirane uredbe (EU) 2017/584 določata, da mesta trgovanja zahtevajo od svojih članov, da opravijo preizkušanje skladnosti pred namestitvijo ali znatno

posodobitvijo, od svojih sedanjih in potencialnih članov pa zahtevajo, naj uporabijo svoje sistema za preizkušanje skladnosti.

Ali se zahteva iz člena 9(1) in 9(6) Uredbe 2017/584 nanaša na vse člane ali samo na člane, ki uporabljajo algoritemsko trgovanje?

Odgovor 17

Zahteva se nanaša na mesta trgovanja in njihove člane, ki uporabljajo algoritemsko trgovanje. Če mesto trgovanja ne bo dopuščalo algoritemskega trgovanja, teh zahtev ne rabi izpolnjevati.

Vprašanje 18 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

23. člen Uredbe (EU) 600/2014 določa, da investicijsko podjetje zagotovi, da z delnicami, uvrščenimi v trgovanje na reguliranem trgu ali s katerimi se trguje na mestu trgovanja, trguje na reguliranem trgu, v MTF, prek sistematičnega internalizatorja ali na mestu trgovanja v tretji državi, ki je v skladu s členom 25(4)(a) Direktive 2014/65/EU ocenjeno kot enakovredno, kot je ustrezno, razen če so takšni posli:

- (a) nesistematični, priložnostni, neredni in občasni ali
- (b) opravljeni med primernimi in/ali profesionalnimi nasprotnimi strankami in ne prispevajo k postopku oblikovanja cen.

Ali omenjena obveznost velja samo za delnice?

Kakšni so kriteriji glede opredelitve »nesistematični, priložnostni, neredni in občasni« in na kakšen način bo ATVP te kriterije presojala in preverjala?

Na kakšen način se bo izvajal nadzor nad navedeno obveznostjo?

Ali morata biti pri izjemi b) izpolnjena oba pogoja hkrati, torej profesionalna nasprotna stranka in ne prispevanje k oblikovanju cen?

Odgovor 18

Obveznost iz prvega odstavka 23. člena Uredbe (EU) 600/2014 se uporablja samo za delnice (glej tudi uvodni stavek 11 Uredbe (EU) 600/2014).

Uredba (EU) 600/2014 natančneje ne določa kriterijev glede opredelitve nesistematičnih, priložnostnih, nerednih in občasnih poslov. Prav tako ESMA nima podeljenega mandata v zvezi z nadaljnjo opredelitvijo teh kriterijev na podlagi Uredbe (EU) 600/2014. Agencija v zvezi s tem izhaja iz pojasnila ESMA na strani 101 posvetovalnega dokumenta na temo MiFID II/MiFIR z dne 22. 5. 2014 (ESMA/2014/548)⁵, kjer slednja zavzema stališče, da je pri opredelitvi zgoraj navedenih pojmov smiselno upoštevati opredelitve, sicer nasprotnih pojmov, ki se uporabljajo za opredelitev sistematičnega internalizatorja (glej na primer 12. člen Delegirane uredbe 2017/565). Agencija bo ob upoštevanju navedenega ter na podlagi njej razpoložljivih podatkov navedeno tudi preverjala in presojala v okviru svojih nadzornih pooblastil.

Pri izjemi iz točke (b) prvega odstavka 23. člena Uredbe (EU) 600/2014 morata biti izpolnjena oba pogoja hkrati.

⁵ Na voljo na spletni strani https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2014-548_discussion_paper_mifid-mifir.pdf

Vprašanje 19 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Drugi odstavek 26. člena Uredbe (EU) 600/2014 določa, da investicijska podjetja, ki izvršujejo posle s finančnimi instrumenti, pristojnemu organu izčrpno in točno poročajo o podrobnostih teh poslov čim prej in najpozneje do konca naslednjega delovnega dne. Obveznost se med drugim uporablja tudi za:

- (a) finančne instrumente, ki so uvrščeni v trgovanje ali se z njimi trguje na mestu trgovanja ali za katere je vložen zahtevek za sprejem v trgovanje.

Kako so člani mesta trgovanja seznanjeni z relevantnim naborom finančnih instrumentov, za katere morajo poročati?

Odgovor 19

Investicijska podjetja morajo, preden opravijo posel s finančnim instrumentom, sprejeti ustrezne ukrepe in procese, s katerimi preverijo, ali je posel, ki ga nameravajo opraviti, predmet poročanja po 26. členu Uredbe (EU) 600/2014. Navedeno lahko vsebuje pregled seznama, ki ga vodi ESMA⁶ ali pa pridobivanje teh podatkov od mest trgovanja ali ponudnikov informacij.

Vprašanje 20 (Zadnja posodobitev 27.10.2017)

Na podlagi 2. člena Delegirane uredbe (EU) 2017/584 mesta trgovanja pred namestitvijo sistema trgovanja in vsaj 1x letno izvedejo samoocenjevanje skladnosti s členom 48 Direktive 2014/65/EU ter pri tem upoštevajo naravo, obseg in zapletenost svojega poslovanja. Samoocena vključuje analizo vseh parametrov, določenih v Prilogi k tej uredbi.

Nadgradnje trgovalnega sistema praviloma potekajo 1x letno. Ali je samooceno potrebno delati pred ali po nadgradnji?

Odgovor 20

Na podlagi 2. člena Delegirane uredbe (EU) 2017/584 je potrebno samooceno narediti vsaj enkrat letno. Mesto trgovanja si lahko poljubno izbere datum samoocene. Pomembno je, da je ocena vsakoletno narejena. Navedeno pomeni, da se samoocena opravlja tudi v primerih, ko do nadgradenj niti ne pride in so lahko vzroki za spremembo samoocene tudi zunanji dejavniki, kot na primer število oziroma vrsta članov ter število oziroma vrsta finančnih instrumentov, uvrščenih v trgovanje na tem mestu trgovanja. V primerih posodobitev ter ob upoštevanju narave, obsega in zapletenosti poslovanja, se takšna samoocena pripravi pred implementacijo oziroma pred namestitvijo (novega) sistema trgovanja, pri čemer je potrebno upoštevati vse elemente nadgradnje in njenih vplivov, ki jih te imajo na elemente iz Priloge Delegirane uredbe 2017/584. Vse nove nadgradnje morajo biti skladne z določbami predpisov in ustrezno testirane pred njihovo uporabo.

Vprašanje 21 (Zadnja posodobitev 22.12.2017)

Ali bo Ljubljanska borza APA?

⁶ Trenutno za delnice na voljo na tej spletni povezavi:
https://registers.esma.europa.eu/publication/searchRegister?core=esma_registers_mifid_sha

Odgovor 21

Osebe, ki bi želele izvajati eno ali več storitev sporočanja podatkov (med drugim tudi storitev objavljanja poročil o trgovanju v imenu investicijskih podjetij) morajo pri pristojnem nadzornem organu pred opravljanjem teh storitev pridobiti ustrezno dovoljenje. Agencija ne želi špekulirati ali bo Ljubljanska borza kot upravljalec mesta trgovanja zaprosila za izdajo dovoljenja za zagotavljanje storitve sistema odobrenih objav (APA), saj je odločitev o tem v pristojnosti borze. V kolikor bo Ljubljanska borza (ali katera koli druga pravna oseba) pridobila dovoljenje Agencije za APA, bo navedeno Agencija objavila na svojih spletnih straneh.

Vprašanje 22 (Zadnja posodobitev 22.12.2017)

LJSE je kot organizirani trg dolžna objavljati pre in post trading podatke o sklenjenih poslih. V primeru, da se LJSE ne bi registrirala kot APA, ali bi za investicijska podjetja nastale kakšne dodatne obveznosti glede obveščanja podatkov o poslih, sklenjenih na LJSE?

Odgovor 22

V kolikor Ljubljanska borza, ne bi pridobila dovoljenja za upravljanje sistema odobrenih objav ali APA, mora investicijsko podjetje, ki za svoj račun ali v imenu strank sklene posle s finančnimi instrumenti, s katerimi se trguje na mestu trgovanja, na podlagi 20. oziroma 21. člena Uredbe (EU) 600/2014 objaviti obseg in ceno teh poslov ter čas njihove sklenitve preko drugega subjekta z dovoljenjem pristojnega organa za upravljanje APA, če je bil posel sklenjen zunaj mesta trgovanja.

Upravljalec trga pa mora na podlagi drugega odstavka 6. člena oziroma drugega odstavka 10. člena Uredbe (EU) 600/2014, ob razumnih poslovnih pogojih in na nediskriminatoren način zagotoviti dostop do sistemov, ki jih upravljalec trga uporablja za objavljanje informacij o podrobnostih v zvezi s sklenjenimi posli na njihovem mestu trgovanja.

Vprašanje 23 (Zadnja posodobitev 22.12.2017)

Ali lahko investicijsko podjetje poroča preko več različnih APA (en tip poslov preko enega APA, drug tip poslov preko druge APA)?

Odgovor 23

Investicijsko podjetje lahko posamezne tipe poslov poroča preko različnih sistemov odobrenih objav ali APA, pogoj pa je, da je posamezen posel objavljen zgolj enkrat in preko enega APA.

Vprašanje 24 (Zadnja posodobitev 21.3.2018)

Kje je potrebno objavljati najpomembnejše trge z vidika likvidnosti, v povezavi z obveščanjem o začasni zaustavitvi trgovanja (EU 2017/570)? – Regulated Markets

Odgovor 24

Za potrebe drugega pododstavka petega odstavka 48. člena Direktive 2016/65/EU morajo organizirani trgi, če so najpomembnejši z vidika likvidnosti, ob zaustavitvi trgovanja s finančnim instrumentom, to sporočiti nadzornim organom, da bi ti odločili ali je zaustavitev trgovanja

potrebna tudi na drugih trgih na katerih se s tem finančnim instrumentom trguje. Obveznosti o objavi najpomembnejših trgov v tem primeru ni.

Najpomembnejši trgi z vidika likvidnosti za to določbo direktive so določeni v Delegirani uredbi 2017/570. Za lastniške vrednostne papirje so ti trgi enaki kot jih določa 4. člen Delegirane uredbe 2017/587. Podatki so objavljeni na spletni strani ESMA <https://www.esma.europa.eu/policy-activities/mifid-ii-and-mifir/transparency-calculations>.

Za druge finančne instrumente je najpomembnejši trg z vidika likvidnosti tisti organizirani trg na katerega je bil finančni instrument sprejet najprej, za druga mesta trgovanja pa tisti trg, kjer se je z instrumentom najprej trgovalo (1. člen Delegirane uredbe 2017/570).

Pojasnilo v zvezi z zagotavljanjem podatkov o trgovanju – 13. člen Uredbe (EU) 600/2014

Vežano na ponudbo trgovalnih podatkov s strani mesta trgovanja po razumnih poslovnih pogojih in zagotavljanju nediskriminatornega dostopa do njih Agencija poudarja, da ne glede na dogovore mesta trgovanja z drugimi ponudniki teh informacij (angl. vendors) in stališčem FESE, mora mesto trgovanja ob tem vseeno upoštevati določbe 6. člena Delegirane uredbe 2017/567, kadar bi mesto trgovanja samo dajalo trgovalne podatke javnosti (končnim strankam). Trgovalni podatki morajo biti, skladno z določbo prvega odstavka 13. člena Uredbe (EU) 600/2014 brezplačno na voljo 15 minut po njihovi objavi.

Pojasnilo v zvezi s preverjanjem LEI kod izdajatelja – drugi odstavek 3. člena Delegirane uredbe 2017/585

Glede navedb mesta trgovanja, da samo ne bo aktivno preverjalo veljavnosti LEI kod in izdajateljem ne bo pošiljalo opomnikov pred iztekom veljavnosti LEI kode ter da ne bo uvedlo denarnih kazni za nespoštovanje obveznosti glede LEI kod Agencija pojasnjuje naslednje:

Mesto trgovanja mora na podlagi prvega odstavka 6. člena Delegirane uredbe 2017/585 zagotoviti popolne in točne referenčne podatke (tudi LEI kodo izdajatelja iz polja 5 razpredelnice 3 priloge navedene uredbe) ter Agencijo nemudoma obvestiti o odkritih nepopolnostih ali netočnostih podatkov, ki so že bili predloženi. Prav tako mora mesto trgovanja vzdrževati tudi ustrezne sisteme in kontrole za točno, popolno in pravočasno zagotavljanje referenčnih podatkov. Mesto trgovanja mora dodatno, na podlagi drugega odstavka 3. člena Delegirane uredbe 2017/585, zagotoviti, da so kode LEI skladne s standardom 17442:2012, da se nanašajo na zadevnega izdajatelja in da so kode navedene v globalni bazi podatkov LEI kod, ki jih vzdržuje GLEIF⁷.

Iz navedenega torej izhaja, da mora mesto trgovanja preverjati, ali so LEI kode popolne, točne, sestavljene v skladu s standardom, ali se nanašajo na zadevnega izdajatelja in ali so navedene v globalni bazi GLEIF. Sistemi mesta trgovanja morajo omogočati, da mesto trgovanja Agenciji oziroma ESMA predloži popolne in točne referenčne podatke, in bi morali vključevati tudi ukrepe mesta trgovanja v primerih, ko LEI koda izdajatelja ni zagotovljena oziroma ta ni točna, popolna, skladna s standardom ali ko ta ni navedena v globalni bazi podatkov pri GLEIF.

⁷ Na voljo na tem spletnem naslovu: <https://www.gleif.org/en/lei-data/gleif-concatenated-file/download-the-concatenated-file>

Skladno z odgovorom ESMA št. 4⁸, pa mesto trgovanja ni dolžno zagotoviti, da izdajatelj finančnega instrumenta svojo LEI kodo obnovi.

Pojasnilo v zvezi z rešitvami pri posameznih poljih – FISN koda finančnega instrumenta – Delegirana uredba 2017/585

V zvezi z implementacijo ISO standarda 18774 (FISN) s strani KDD ter v zvezi z opombo da bo do pridobitve teh imen s strani KDD mesto trgovanja uporabilo začasna imena: skrajšano ime izdajatelja/koda VP Agencija pojasnjuje naslednje:

Po podatkih s katerimi razpolaga Agencija je KDD do 25. 9. 2017 implementiral standard FISN ter ga uporablja za aktivne izdane in na novo izdane finančne instrumente. Mesto trgovanja mora za potrebe izpolnjevanja polja 7 razpredelnice 3 priloge Delegirane uredbe 2017/585 uporabljati FISN kodo, uporabljena koda pa mora ustrezati standardu (ime izdajatelja – maksimalno 15 alfanumeričnih znakov, ločeno z »/«, ki mu sledi maksimalno 19 alfanumeričnih znakov, ki predstavljajo opis finančnega instrumenta tega izdajatelja).

Pojasnilo v zvezi z rešitvami pri posameznih poljih – Datum odobritve uvrstitve v trgovanje – Delegirana uredba 2017/585

Vežano na polje »Date and Time of approval of the admission to trading« mora mesto trgovanja upoštevati poglavje 3 ESMA Q&A na temo poročanja⁹ ter v zvezi s tem naslednje:

- a) pri obstoječih finančnih instrumentih polje ne more ostati prazno v primerih, ko je polje 8 »Zahtevek izdajatelja za uvrstitev v trgovanje« izpolnjeno z vrednostjo »true«. V takšnih primerih mora polje 9 vsebovati ustrezen in veljaven datum za posamezen finančni instrument. V kolikor datum ni poznan, se lahko uporabi standardna vrednost, kot je na primer določena v odgovoru št. 1 iz poglavja 3 ESMA Q&A na temo poročanja;
- b) pri uvrstitvi finančnih instrumentov na zahtevo izdajatelja prav tako glej pojasnilo iz točke a) zgoraj;
- c) prav tako enako velja tudi pri uvrstitvi na MTF na pobudo mesta trgovanja, če je izdajatelj soglašal z uvrstitvijo finančnega instrumenta na MTF;
- d) pri novi uvrstitvi finančnih instrumentov na zahtevo tretje osebe velja, da v kolikor je potrditev izdajatelja dana s strani izdajatelja se polje 8 izpolni z vrednostjo »true« in se v polje 9 vnese ustrezen datum, v nasprotnem primeru se polje 8 izpolni z vrednostjo »false«, polje 9 pa ostane prazno.

Pojasnilo v zvezi z rešitvami pri posameznih poljih – Datum zahtevka za uvrstitev v trgovanje – Delegirana uredba 2017/585

Tudi pri uvrstitvi finančnega instrumenta na MTF na pobudo mesta trgovanja, mora polje 10 »Datum zahtevka za uvrstitev v trgovanje« vsebovati ustrezen in veljaven datum za posamezen finančni instrument.

⁸ Na voljo na tem spletnem naslovu: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-1861941480-56_qas_mifir_data_reporting.pdf

⁹ Na voljo na tem spletnem naslovu: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-1861941480-56_qas_mifir_data_reporting.pdf

Pojasnilo v zvezi z rešitvami pri posameznih poljih – Fiksna obrestna mera – Delegirana uredba 2017/585

V zvezi z vpisovanjem vrednosti »0« pri kratkoročnih dolžniških finančnih instrumentih v polju 18 »Fiksna obrestna mera« Agencija pojasnjuje, da se navedeno polje izpolnjuje v skladu z obrestno mero posameznega kratkoročnega dolžniškega finančnega instrumenta, če je ta navedena, in lahko poleg vrednosti 0 (nič) zavzame tudi druge vrednosti – vezano na značilnosti posameznega instrumenta. V primerih, ko gre na primer za diskontirani vrednostni papir, kjer vlagatelj vplača diskontirani znesek, ob zapadlosti instrumenta pa od izdajatelja prejme nominalni znesek, se v polje 18 vnese vrednost 0 (nič).